

## 2.09

### Gedragscode CBO Zeist

| Versie | Status  | Datum      | door          | Omschrijving   |
|--------|---------|------------|---------------|----------------|
| 01     | concept | 31-01-2023 | Peter Kohsiek |                |
| 02     |         | 25-06-2024 |               | instemming GMR |
| 03     |         |            |               |                |

**Vastgesteld door bestuur CBO Zeist:**

| Versie | Datum      | Naam                 | Functie              |
|--------|------------|----------------------|----------------------|
|        | 25-06-2024 | Paul-Dirk van Buuren | directeur bestuurder |

## Inhoudsopgave

|                                                                  |          |
|------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>Inleiding.....</b>                                            | <b>2</b> |
| <b>Tien gouden gedragsregels.....</b>                            | <b>2</b> |
| <b>Doel van deze gedragscode.....</b>                            | <b>2</b> |
| <b>Het schoolklimaat.....</b>                                    | <b>3</b> |
| <b>Knuffelen en op schoot nemen.....</b>                         | <b>3</b> |
| <b>Eén-op-één situaties.....</b>                                 | <b>3</b> |
| <b>Aan- en uitkleden.....</b>                                    | <b>3</b> |
| <b>Seksueel misbruik.....</b>                                    | <b>4</b> |
| <b>Pesten.....</b>                                               | <b>4</b> |
| <b>Agressie en geweld.....</b>                                   | <b>4</b> |
| <b>Relatie leerkracht – leerling.....</b>                        | <b>4</b> |
| <b>Relatie ouders - leerkracht en leerling - leerkracht.....</b> | <b>5</b> |
| <b>Relatie leerling – leerling.....</b>                          | <b>5</b> |
| <b>Discriminatie en racisme.....</b>                             | <b>5</b> |
| <b>Sancties voor leerlingen.....</b>                             | <b>6</b> |
| <b>Inachtneming van de privacy.....</b>                          | <b>6</b> |
| <b>Kledingvoorschriften.....</b>                                 | <b>8</b> |
| <b>Disciplinaire maatregelen.....</b>                            | <b>8</b> |
| <b>Bezwaar en beroep.....</b>                                    | <b>8</b> |

## Inleiding

Binnen Stichting CBO te Zeist e.o. wordt onderwijs gegeven en worden onderwijsondersteunende taken uitgevoerd door personeel dat in dienst is van de stichting of werkt ten dienste van de stichting. De kinderen die de scholen bezoeken en hun ouders en/of verzorgers verkeren in een min of meer afhankelijke positie van het genoemde personeel. Iedere onderwijsprofessional moet zich daarvan bewust zijn. Een goede relatie tussen personeelsleden, leerlingen en ouders is van belang voor het goed functioneren van de scholen. Met dit doel is de gedragscode ontwikkeld. Deze gedragscode beoogt een klimaat te scheppen van acceptatie, respect en vertrouwen. Dat is voorwaardelijk voor een optimale leer- en werksituatie voor iedereen binnen de school. In 2023 is de gedragscode voor ICT- en internetgebruik aan de code toegevoegd. Zie 2.09a voor medewerkers en 2.09b voor leerlingen.

De afspraken in dit document gelden voor alle onderwijsprofessionals (inclusief stagiaires, studenten, tijdelijk en ingehuurd personeel), alle ouders/verzorgers en alle leerlingen op alle locaties van CBO Zeist en voor alle devices waarmee het werk of opdrachten worden uitgevoerd.

Op basis van de kernwaarden vertrouwen, respect, positief, betrokken en samen formuleren we samen onze:

## Tien gouden gedragsregels

- 1 Iedereen houdt rekening met de gelijkheid van rechten en fundamentele vrijheden van anderen. We maken geen onderscheid tussen mensen; we sluiten niemand uit; we discrimineren niet.
- 2 We uiten geen racistische opvattingen.
- 3 We spreken niemand aan op uiterlijk of seksuele geaardheid.
- 4 We vallen elkaar niet fysiek of psychisch lastig, bedreigen elkaar niet, vallen elkaar niet aan en negeren elkaar niet.
- 5 Een ieder gaat behoedzaam om met de eigendommen van de ander en van de school en draagt er mede zorg voor.
- 6 Iedereen respecteert de mening van de ander en dringt zijn mening niet op.
- 7 Iedereen respecteert de persoonlijke levenssfeer van de ander.
- 8 Niemand geeft elkaar seksueel getinte aandacht.
- 9 De volwassenen/leidinggevenden zijn zich bewust van hun macht over kinderen/medewerkers en gaan hier zorgvuldig mee om.
- 10 Iedereen houdt zich aan deze gedragsregels en ziet erop toe dat anderen dat ook doen.

## Doel van deze gedragscode

Het doel van deze gedragscode is:

- duidelijk zijn over wat er van elkaar mogen verwachten binnen de stichting;
- duidelijk zijn over wat we niet tolereren in het gedrag van alle betrokkenen bij de stichting.
- een preventieve werking tegen ongewenst gedrag

De vastgestelde gedragscode maakt het mogelijk:

- dat we elkaar kunnen aanspreken op de naleving van de afspraken;
- dat we iedereen kunnen uitleggen hoe het personeel omgaat met de aan hen toevertrouwde kinderen;
- dat per school verdere gedragsregels kunnen worden opgesteld die op deze gedragscode zijn gebaseerd;
- dat bij overtreding van de gedragscode passende maatregelen kunnen worden genomen.

Er zijn binnen CBO en op onze scholen specifieke protocollen geformuleerd waarin staat hoe te handelen, wanneer de veiligheid van leerlingen, ouders en medewerkers in het geding is. In deze code verwijzen we naar die specifieke protocollen.

## Het schoolklimaat

De school schept een klimaat waarin kinderen, leraren en ouders zich veilig voelen. Daarom:

- gaan we uit van vertrouwen in elkaar;
- toont iedereen respect voor de ander;
- is er ruimte om verschillend te zijn;
- benaderen we elkaar positief en helpen we elkaar een positief zelfbeeld te ontwikkelen;
- stimuleren we samenwerken, zelfredzaamheid en weerbaarheid (kanjertraining)

Binnen een veilig schoolklimaat worden de volgende gedragingen niet getolereerd:

- grappen met een seksueel getinte, voor de ander vernederende of intimiderende strekking;
- seksueel getinte, vernederende toespelingen of insinuaties (direct of indirect bedoeld);
- aanrakingen die door de ander als ongewenst of intimiderend worden ervaren;
- het verspreiden of ophangen van door de ander als seksueel intimiderend ervaren affiches, tijdschriften en dergelijke.
- verspreiden van roddels, onwaarheden, insinuaties, vernederingen of seksueel getinte opmerkingen of foto's via de sociale media

In de loop der tijd zijn er afspraken en richtlijnen geformuleerd die uitwerkingen zijn van de basisregels, vaak ontwikkeld in tijden dat er ergens in het land incidenten aan het licht kwamen. Onderstaand uitwerkingen die gelden voor alle betrokkenen binnen CBO Zeist.

## Knuffelen en op schoot nemen

In de groepen 1 tot en met 4 zijn deze contacten mogelijk, zij het dat hierbij de wensen van kinderen en ouders moeten worden gerespecteerd. In de hogere groepen worden deze contacten niet meer toegestaan. Het troosten, feliciteren, e.d. van kinderen mag overigens wel een spontaan gebeuren blijven.

## Eén-op-één situaties

Wanneer kinderen langer dan een kwartier op school nablijven worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld. Kinderen worden niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wanneer een groepje kinderen de leerkracht bezoekt, gebeurt dit alleen met instemming van de ouders.

## Aan- en uitkleden

In de groepen 1 tot en met 4 kunnen de kinderen, indien nodig, geholpen worden met aan- en uitkleden. Toch kan het nodig zijn dat er ook in de hogere groepen hulp nodig is. Is er sprake van een handicap, dan zal over het aan- en uitkleden een afspraak worden gemaakt met de ouders. In alle andere situaties, bijvoorbeeld bij onwel worden of bij verwondingen, wordt aan de leerling de vraag gesteld of de volwassene moet helpen. Bij noodsituaties is een volwassene verplicht direct te handelen. De ouders worden hiervan achteraf in kennis gesteld.

Bij gymnastieklessen vanaf groep 5 kleden jongens, meisjes en leerkrachten zich gescheiden, in aparte ruimtes om. Het is volwassenen niet toegestaan om zonder duidelijke reden en zonder kloppen en een korte wachttijd de kleedruimte van kinderen binnen te gaan. In alle gevallen is de volwassene daarbij gekleed. Tijdens buitenschoolse activiteiten (sporttoernooi, schoolkamp, e.d.) gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie.

Tijdens een schoolkamp bestaat de leiding bij voorkeur uit mannen en vrouwen. Jongens en meisjes slapen in gescheiden, afzonderlijke ruimten.

## Seksueel misbruik

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik (of sterke vermoedens daarvan) van een leerling door een bij de school betrokken volwassene neemt de schooldirecteur direct contact op met de directeur bestuurder en treedt de wettelijk voorgeschreven **meldcode** in werking. De directeur bestuurder schorst de (mogelijke) dader en neemt contact op met de politie voor het instellen van een onderzoek en zonodig voor het vervolgen van de dader.

Wanneer seksueel misbruik wordt vermoed van een leerling door iemand van buiten de school worden de schoolarts en de vertrouwensarts geraadpleegd voor de te nemen maatregelen.

Zie ook: **7.08 Protocol bij vermoeden van kindermishandeling, verwaarlozing, sexueel misbruik**

## Pesten

Pesten is iets anders dan plagen of een keer iemand dwarszitten. Pesten is het stelselmatig lichamelijk of geestelijk kleineren en intimideren van een ander. Voorkomen is altijd beter dan genezen. Daarom wordt er blijvend gewerkt aan een goed pedagogisch klimaat binnen de school en binnen de groep, zodat een ieder zich veilig en geborgen voelt. Bij de preventie hoort ook het toezicht van leerkrachten op het plein vóór schooltijd, tijdens de pauze en na schooltijd. De leerkracht draagt bovendien zorg voor een positieve groepsvorming. Alle scholen van CBO Zeist zijn Kanjerschool. Doel van de kanjerlessen is o.a. pestgedrag te voorkomen. Daarnaast beschikken alle scholen over hun eigen gedragsprotocol/pestprotocol waarin pestgedrag gereguleerd wordt. Ook het toezicht buiten voor- en na schooltijd en tijdens de pauzes is door iedere school geprotocolleerd.

Zie ook: **schoolgids van de school**

Als gesignaleerd wordt dat pestgedrag voorkomt, neemt de leerkracht stelling: ondubbelzinnig maakt de leerkracht duidelijk dat pestgedrag wordt afgekeurd.

Wanneer het pestgedrag, ondanks interventies, niet ophoudt zijn sancties onvermijdelijk.

## Agressie en geweld

Binnen de schoolgemeenschap moet er alles aan worden gedaan om lichamelijk en verbaal geweld te voorkomen. Onder verbaal geweld wordt onder andere vloeken, verwensingen en bedreigingen verstaan. Wanneer zich lichamelijk of verbaal geweld voordoet, wordt dit niet getolereerd en worden daartegen stappen ondernomen. Dat kan zijn in de vorm van extra ondersteuning om het gedrag te reguleren. Dat kan ook zijn in de vorm van sancties als schorsing en verwijdering.

Zie ook: **7.07 Schorsing en verwijdering**

## Relatie leerkracht – leerling

De leerkracht houdt zich verre van agressie en geweld in de relatie tot de leerlingen. Er wordt geen geweld gebruikt als strafmaatregel. Overtreedt een leerkracht deze regel door een emotionele reactie, dan meldt hij/zij dit onmiddellijk bij de schooldirecteur en wordt er contact opgenomen met de ouders, liefst vóórdat de leerling zelf met de ervaring thuiskomt. De leerkracht meldt wat er is gebeurd, legt zijn/haar reactie uit en biedt excuses aan. Wanneer de ouders hiermee geen genoegen nemen arrangeert de schooldirecteur een gesprek met ouders en betrokken leerkracht. Hiervan wordt een schriftelijk verslag gemaakt dat aan de ouders en leerkracht ter hand wordt gesteld. Dit verslag wordt opgenomen in het betreffende dossier. Indien dit de lucht niet klaart, wordt het dossier overgeheveld naar de directeur bestuurder. In het uiterste geval zal de directeur-bestuurder de ouders doorverwijzen naar de landelijke geschillencommissie GCBO.

## Relatie ouders - leerkracht en leerling - leerkracht

Uitgangspunt is, dat de veiligheid in school voor leerlingen en personeel moet zijn gewaarborgd.

Bij verbaal geweld van ouders naar een leerkracht zal de schooldirecteur als eerstverantwoordelijke de ouders op hun gedrag aanspreken en zo nodig een gesprek arrangeren. Van het incident wordt een schriftelijke aantekening gemaakt door schooldirecteur en betrokken leerkracht. Als over een incident een gesprek heeft plaatsgevonden tussen schooldirecteur, leerkracht en ouder(s) wordt daarvan een schriftelijk verslag gemaakt, ondertekend door beide partijen. Bij een volgend gesprek tussen betrokken leerkracht en ouders is de schooldirecteur (zo nodig) aanwezig. Herhaalt het verbale geweld zich, dan zal de ouders verteld worden dat zij een te grote inbreuk maken op de veiligheid binnen de school en wordt hen gevraagd een andere school te zoeken. Heeft dit geen resultaat dan zal aan het bestuur worden gevraagd de ouders, dan wel de ouders en kind(eren) te schorsen of te verwijderen.

Zie ook: **7.07 Schorsing en verwijdering**

Bij lichamelijk geweld van een ouder, dan wel het dreigen daarmee, stelt de schooldirecteur direct de directeur bestuurder op de hoogte. In overleg zal worden besloten of aangifte bij de politie zal worden gedaan. Natuurlijk is het slachtoffer vrij om te beslissen of geweldpleging wordt gemeld bij de politie. De betreffende ouder zal schriftelijk te kennen worden gegeven dat de toegang wordt ontzegd tot het moment waarop de directeur bestuurder een beslissing heeft genomen over de uiteindelijke maatregel. Deze maatregel (tijdelijke of definitieve verwijdering van de ouder van school) wordt schriftelijk en met redenen omkleed aan de ouders meegedeeld.

## Relatie leerling – leerling

Binnen elke school worden gedragsregels opgesteld voor de leerlingen onderling. Bij gebruik van agressie en geweld zijn sancties onvermijdelijk.

## Discriminatie en racisme

Discriminatie en racisme beginnen met het beoordelen van een ander op uiterlijke en culturele kenmerken. Scheldwoorden, in kwaadheid geuit, vormen soms de opstap naar discriminerende en racistische opmerkingen. Binnen de schoolgemeenschap (ouders, leerlingen en personeel) wordt daarom direct opgetreden als dergelijke scheldwoorden en opmerkingen worden gebruikt.

Van alle betrokkenen bij de scholen van CBO Zeist wordt het volgende verwacht:

- dat zij artikel 1 van de Grondwet in acht nemen;
- dat zij elkaar gelijkwaardig behandelen op basis van wederzijds respect;
- dat zij geen discriminerende of racistische taal in of rond de school bezigen;
- dat zij ervoor zorgen dat er geen discriminerend of racistische teksten of afbeeldingen in school aanwezig zijn.

De procedure bij gesignaleerde discriminerende of racistische uitingen van leerlingen is gelijk aan de procedure bij pestgedrag. Wanneer die uitingen waargenomen zijn bij volwassenen wordt dit gemeld bij de schooldirecteur. Deze heeft een gesprek met betrokkenen en legt dit gesprek schriftelijk vast. Bij herhaling zal de directie sanctiemaatregelen van het bestuur vragen (waarschuwing, schorsing, verwijdering, ontslag).

## Sancties voor leerlingen

Sancties die uitsluitend door de school aan leerlingen kunnen worden opgelegd zijn:

- a. een waarschuwing
- b. uitvoeren van een werkopdracht
- c. verwijdering uit de groep voor een korte tijd,
- d. verwijdering uit een bepaalde les

Wanneer deze lichte sancties geen effect hebben, worden de ouders op school gevraagd om verdere maatregelen te bespreken. In dat geval kunnen schorsing en/of verwijdering als maatregelen aan de orde komen. Deze maatregelen zijn in het protocol 'schorsing en verwijdering' beschreven.

Zie ook: **7.07 Schorsing en verwijdering**

## Inachtneming van de privacy

Gegevens over de thuissituatie, geloofsovertuiging, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties, uitslagen van onderzoeken/toetsen/testen en contactgegevens worden als privacygegevens beschouwd. Persoonsgegevens worden altijd met uiterste zorgvuldigheid verwerkt en alleen met toestemming gedeeld.

De privacywetgeving verplicht elk individu om zorgvuldig met persoonsgegevens om te gaan. Een onderdeel van de wettelijke verplichting is dat CBO Zeist schriftelijk afspraken maakt met leveranciers van (online)applicaties, waarbij persoonsgegevens worden verwerkt (denk hierbij aan inloggegevens, wachtwoorden en het opslaan van gemaakt werk).

CBO Zeist heeft een externe onafhankelijke functionaris voor gegevensbescherming (FG) aangesteld. Deze bewaakt of intern de gedragsregels die horen bij het verwerken van persoonsgegevens worden nageleefd en adviseert op welke wijze dit zo goed mogelijk kan en beoordeelt of deze nog actueel zijn.

Daarnaast functioneert binnen CBO Zeist een AVG-team met het doel de privacy van alle betrokkenen bij CBO Zeist op alle mogelijke manieren zo goed mogelijk te beschermen. Een door CBO Zeist aangesteld privacy-officer coördineert dit AVG -team. De FG adviseert het AVG-team

Om misbruik van deze gegevens te voorkomen zijn de volgende afspraken gemaakt:

- iedereen binnen de Stichting respecteert het recht om privé gegevens niet beschikbaar te stellen aan school of hulpverlenende instanties.
- in formele en informele sfeer wordt de privacy van alle betrokkenen binnen de Stichting gerespecteerd. Privacy gevoelige gegevens worden alleen besproken voor zover ze relevant zijn bij de uitoefening van het werk.
- persoonsgegevens die door een ouder, kind of collega in strikt vertrouwen worden bekendgemaakt, worden niet doorgegeven aan anderen.
- privacy gevoelige gegevens die van belang zijn voor de begeleiding van een leerling worden alleen met medeweten van de ouders bewaard in het leerlingdossier.
- uitslagen van onderzoeken en tests van de leerlingen, van school of van hulpverlenende instanties, kunnen alleen worden ingezien door de ouders, de groepsleerkracht, intern begeleider, remedial teacher en de directie.
- uitslagen van onderzoeken en tests van de leerlingen, van school of van hulpverlenende instanties, worden alleen met toestemming van de ouders doorgegeven aan derden en uitsluitend als het voor de verdere begeleiding van de leerling van belang is.
- leerlinggegevens worden niet besproken in het bijzijn van of met niet-betrokkenen (bijvoorbeeld andere ouders).

- indien geheimhouding van privacy gevoelige gegevens de opvang en begeleiding van een kind ernstig belemmert, bijvoorbeeld bij (seksuele) mishandeling, worden alleen de relevante gegevens doorgegeven aan direct betrokkenen en bevoegde instanties. Dit waar mogelijk na bespreking met het betrokken kind
- Om op een veilige, verantwoorde en werkbare manier met gegevens om te gaan heeft CBO Zeist afspraken gemaakt over:
  - de verwerking en verspreiding van vertrouwelijke- en persoonsgegevens. Er worden niet meer gegevens verwerkt dan noodzakelijk om het doel te bereiken
  - de uitwisseling van gegevens, waarbij aan de ontvanger wordt aangegeven wat de ontvanger wel of niet mag doen met de gegevens
  - opslag en verspreiding van gegevens, waarbij alleen gebruikgemaakt wordt van door CBO Zeist goedgekeurde bedrijfsmiddelen.

Zie ook: **2.09 a Gedragsprotocol voor Ict-en internetgebruik voor medewerkers**  
**2.09 b Gedragsprotocol voor Ict-en internetgebruik voor leerlingen**  
**2.11 Informatie-beveiligings en privacybeleid**  
**2.12 Privacyreglement ouders - leerling**  
**2.13 Privacyreglement personeel**

- Met de medewerkers van CBO Zeist en/of externe medewerkers, die uit hoofde van hun functie toegang hebben tot de digitale informatiesystemen en hiermee tot bv. leerling -of personeelsdossiers, vertrouwelijke enquêtegegevens, zorgdossiers et cetera is afgesproken dat zij zorgvuldig omgaan met de functioneel aan hen beschikbaar gestelde informatie. Dat zij de privacywetgeving hanteren en op geen enkele wijze informatie, waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze vertrouwelijk of privacygevoelig is, zonder toestemming van betrokkene of leidinggevende te gebruiken en/of naar buiten te brengen.

In de situatie waarbij ouders gescheiden zijn, wordt op verzoek ook informatie verstrekt aan de ouder die niet de dagelijkse zorg over de leerling heeft, echter pas nadat de eerst verantwoordelijke ouder daarvan op de hoogte is gebracht. Deze informatie wordt niet verstrekt als er zwaarwegende belangen van het kind zijn die zich daartegen verzetten. Dit moet blijken uit aangevoerde feiten en omstandigheden.

Zie ook: **7.11 Protocol informatieverstrekking aan gescheiden ouders en pleegouders**



## Kledingvoorschriften

Alle vormen van kleding zijn toegestaan. We gaan uit van het gezonde verstand en verantwoordelijkheidsgevoel van onze medewerkers. We hanteren wel de volgende randvoorwaarden:

- Kleding die door een bepaalde godsdienst, levensovertuiging, e.d. worden voorgeschreven, worden niet toegestaan als het aantoonbaar de onderlinge communicatie belemmert of indien de identiteit van de persoon moeilijk of niet vastgesteld kan worden.
- Kleding die door de omgeving als aanstootgevend wordt ervaren, geassocieerd wordt met extreme opvattingen, oproepen tot ongewenst gedrag en het de orde en rust binnen de school aantast, behoudt de school het recht om dergelijke kleding te beperken.
- Het dragen van kleding accessoires mag de veiligheid op school niet aantoonbaar belemmeren. Dit geldt o.a. voor sieraden tijdens de lessen bewegingsonderwijs

### 2. De voorschriften staan opgenomen in de schoolgids en in de arbeidsvoorwaarden.

De voorschriften gelden voor alle leerlingen en teamleden en zijn bij team, ouders / verzorgers en leerlingen bekend.

### 3. Op het overtreden van een kledingvoorschrift geldt een evenredig zware maatregel.

Bij problemen rond de handhaving van de kledingvoorschriften gaat men eerst in overleg. Als het niet lukt om een oplossing te vinden, kan een leerling na overleg met de algemeen directeur voor een bepaalde periode geschorst worden. Een school kan eventueel advies opvragen bij de Commissie Gelijke Behandeling of de Klachtencommissie inschakelen.

## Disciplinaire maatregelen

Bij het handelen in strijd met deze gedragscode of de algemeen geldende wettelijke regels, kan het bestuur van CBO Zeist, afhankelijk van de aard en de ernst van de overtreding, disciplinaire maatregelen treffen. Hieronder vallen o.a. een waarschuwing/berisping, schadevergoeding, aangifte bij de politie, overplaatsing, schorsing en/of beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

Medewerkers die zich niet aan deze gedragscode houden, worden zo spoedig mogelijk door de leidinggevende op hun gedrag aangesproken. Zij krijgen daarbij inzage in de over hen vastgelegde gegevens en hebben de gelegenheid te reageren op het geconstateerde. Medewerker en leidinggevende maken dan afspraken voor de toekomst en bepalen de mogelijke maatregelen bij overtreding daarvan. Deze afspraken kunnen strenger zijn dan het in deze gedragscode bepaalde.

Er worden geen disciplinaire maatregelen getroffen zonder dat de medewerker gelegenheid heeft gekregen zijn zienswijze naar voren te brengen.

## Bezwaar en beroep

Als de medewerker het niet eens is met de (voorgenomen) disciplinaire maatregel, dan kan daar in een aantal gevallen bezwaar en/of beroep tegen worden ingesteld. Dit is meestal geregeld in de arbeidsovereenkomst, regels rondom personeelszaken en/of de van toepassing zijnde CAO.